

dokumenta svojega časa. Ali ni že Hegel na nekem mestu dejal, da je vse, kar je resnično, tudi pravo? Ta misel ima še druge možne variante: Ali ni vsaka oblast od boga? Ali nima vsaka doba tako umetnost, kakršno si zasluži? In zoper to dejavnost je verjetno nemočna vsa estetska policija, kakor nam to dokazuje več kot dvatisočletna zgodovina evropske gledališke umetnosti.

PESMI

Anton Vodnik

GOREČI GRM

I

Mimo gorečega grma
na večernem griču
nekoč sva prihitela,
sij oblakov poljubila,
iz žarenja se spustila
v modrikasti mrak.
Zadnja ptica je odpela,
bisernina zazvenela.

Kot iz brezna je tedaj
visoko plamen zasukljjal,
slap v noč pršil sijaj.
Svetleje kakor blisk
je vzpel se med naju,
da máhoma sva bila
na čisto drugem kraju.

O, kêrub dvignil je dlani,
z ognjem nama pas ovil,
da sva ječala od slasti...
Kot bi nekdó — zatisniva oči —
poslednji zlati soj izpil,
s škrlatnim se vrtincem znil.

Ko med zvezde sva medlela.
ihtela sva, hosana pela.

Tvojih dlani drhtenje
 še mrtev bom čutil
 kot sinje žarenje,
 ki sončno preiskri
 mi hladnega srcá
 trohnenje — —

Na Kreti, v Delfih, Korintu
 sredi oljčnega gaja?
 O svit ugaslega sijaja
 davnih, davnih dni
 na otokih s slepimi bogovi,
 kjer blodni Odisėj
 je med valovi in čermi
 o Itaki in čredah sanjal!

Mila, biserna tenja,
 koder veter kakor svod
 sinje se razpenja —
 tvoj trepèt je prezvenel
 moje žalosti temino,
 kakor najtršo kovino
 gosto strl bolečino — —

Z zlatimi snežinkami
 goreča grma v očeh,
 kjer si me svetló vodila —
 še veš, še veš, premila? —
 utrinjam se v globino...
 Žareče si roké mi položila
 na mrzlo čelo, krog vratu,
 kakor blisk hitela
 skoz mrakove mojih sanj,
 do dna jih presvetlila.
 Tvoje prsi — o mesec jasmína.
 ledij prosojna belina — —

Tedaj se sij oblakov
 kot sneg usuje name.

Ko se predramim,
kot ljuba mi senca
ozreš se čez rame.

III

Mehka, voljna žita
predrhteli so vetrovi,
zvonovi preleteli griče
od stolpa do stolpa,
v snu mi zazveneli.

Ko se tvoja kita
ovije mi dlani,
ob studencu
trava zadiši.

Nad tvojim srcem
meseci bodo krožili,
na prsi ti snežili,
noč mi razsvetlili.

Ko siješ v gomili,
rahla, prebela,
prosojna kot cvet —
tvoje je dihanje
slajše od šmarnic,
spominov in sanj.

Kdaj me boš objela,
da še globlje, ljuba,
v meni boš žarela?

O svetla pot iz temine
mimo hiacint! O ptice
zlati lok, o brizg jasnine
skozi sinjine lin — —

Ko te zagledam,
hitim iz sijaja
v nov sijaj —
mimo kristalnega
grma pred templjem
v najsvetlejši kraj.

MARTIN LARS

Kot snežni metež
me lahnó slepi
golobov prhutanje,
njih hlastnih kril
trepèt, bleščanje
kakor prve sanje.

O naglo prebujenje
v vigredno iskrenje!

Bel oblak me nosi
v jasnine in šumenje
vse svetlejših perutnic,
z menoj zvonike,
kupole, vrtove
z mavrico cvetlic.

O sladki, topli »gru«!
Nazadnje sem na dnu
spreminjaste temine,
kjer mesec kakor cvet
poganja iz globine.

Lej, poglej me, mamica!
Kot meglica sem sijal,
bil žar sem med golobi,
ki z menoj so odleteli,
na dlaneh ti zablesteli.

O daljno kipenje
nevidnih valov,
kjer se na produ
otroci igrajo
z zlatimi zrní
in zmaji vetróv!
Ali se angeli
lepše smehljajo?

O rjavi dečki
z zlatimi očmi!

Gibko kakor veverice
na jambore se vzpnite,
jadra ognjena razpnite,
iz koša kot sokoli
zalive preletite in otoke,
školjko-svet odprite,
kot za repatico
v dežele jutrove brzite!

Ko zarje bodo zadnjikrat
nad griči zagorele
in sape tiho tiho pele,
z ovenčano mi ladjo
urno pripeljite
žiraf in zlatih petelinov,
kolibrijev, galebov, srn —
za to vas milo prosi
vaš mali Martin Lars.

Zavriskajte, otroci,
kot škrjančki žvrgolite,
k meni prihitite — —

VAL DALJINE

Mar si val daljine,
ki trte škropiš
vinógrada mojega,
z meglico jih modriš?

O tvoje prosojne dlani,
v vetru razprostrte!
Prsi so ti cvet in dih —
ko zaprem oči,
metulj lahnó te obleti,
suha vejica ozeleni.

Morjá spreminjast soj!
Ob tebi, nevidna,
se oljka srebri
in pot ti svetlí
med temnimi školjkami
v borov gaj — —

Iz biserne skodele
prelivam v skodelo
tvojih sanj sijaj —
kar je zablestelo
na tvojem dnu
in se iz temine
kakor curek vzpelo,
v sinjini zazvenelo.

SREČANJE

O, nenadni ogenj
iz zlatih temin!

Začutim sled stopinj
hitečih tvojih nog —
stekleno zazvenim
kot curek v vetru,
strèm se, onemim.

Kako te pričakujem
med sencami visečih vrb!

Gostó škropijo zvezde
iz davnin
v srebrni val potoka.

Na dnu jasnin
v prozorni krsti spiš.

Kot dež se noč utrinja.

Ah, njena temina
je zvrhana skrinja
slepečih draguljev.